

СПЕЦИФІКА ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ДЛЯ МАГІСТРАНТІВ-СЛОВЕСНИКІВ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

*Дідук-Ступ'як Г.І.,
доцент кафедри української мови та методики її навчання*

Систему професійної підготовки здобувачів вищої освіти магістерського рівня, майбутнього викладача української мови і літератури та іноземної мови складають лекції, практичні, лабораторні заняття, педагогічна практика й науково-дослідна практика.

Процес підготовки здобувачів вищої освіти другого рівня (магістерського) є обов'язковим контентом освітньо-професійної програми 014 Середня освіта зі спеціальності 014.01 Українська мова і література.

Фахова діяльність майбутнього викладача-словесника потребує вироблення у магістрантів певних громадянських рис, морально-психологічних якостей, науково-педагогічних умінь, професійно-педагогічних здібностей. У процесі педагогічної практики магістранти повинні оволодіти професійним вмінням здійснювати основні функції викладання у ЗВО.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що проблеми методичної підготовки і професійне становлення майбутніх викладачів-філологів знайти своє осмислення в теоретичних дослідженнях Закули, О. Кучерук, О. Копусь, Є. Кулика, В. Мадзігона, Д. Тхорджевського, І. Хом'яка та інших.

Педагогічну практику магістранти-філологи проходять у закладах освіти різних типів протягом шести тижнів.

Педагогічна практика як форма професійного навчання у педагогічному закладі вищої освіти виконує низку функцій: адаптаційну (передбачає ознайомлення з обов'язками, які виконують викладачі); навчальну (актуалізація, поглиблення та застосування теоретичних знань, формування педагогічних умінь і навичок); виховну (формування ставлення до майбутнього фаху викладача, самовиховання відповідальності до виконання різних обов'язків науково-педагогічного працівника); діагностичну (перевірка рівня підготовленостей до педагогічної діяльності); інтегруючу (використання у педагогічній діяльності знання із суміжних дисциплін: філософії, менеджменту освіти, української та зарубіжної літератур, педагогіки, психології, англійської мови та інші).

Педагогічна практика дає можливість пізнати всесторонньо освітній процес у вищій школі, дигітальну методику, інклюзивну методику, педагогічні

явища, форми візуалізацію, еволюцію навчальних досягнень бакалаврів, технології, методи й прийоми навчально-виховної роботи зі здобувачами.

Розглядаючи педагогічну практику як форму професійного навчання, науковці виокремлюють в її організації триєдину мету: освітню, розвивальну і виховну. Освітня мета сприяє розвитку професійних знань, формуванню фахової компетентності бакалавра; розвивальна – вказує на розвиток педагогічного мислення, цілепокладання, науково-дослідної діяльності; виховна – допомагає формуванню професійно значущих якостей науково-педагогічної особистості, навичок самоосвіти та самоудосконалення [1, с. 5-8].

Зміст завдань для магістрантів складається з чотирьох змістових модулів. Перший модуль включає в себе завдання з навчальної роботи, до другого модуля входять завдання методичного плану, завдання з виховної роботи містяться у третьому модулі, а четвертий модуль складається із науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня.

Звітна документація магістрантів враховує розробки проведених лекційних, практичних і лабораторних занять, характеристику з місця проходження педагогічної практики, аналіз відвіданого заняття науково-педагогічного працівника або своїх колег.

Методична діяльність магістрантів включає такі завдання: ознайомлення з документацією на кафедрі закладу, де проходить практику; ознайомлення з організацією науково-методичної роботи кафедри (із організацією самостійної роботи студентів; контролем знань, умінь і навичок здобувачів освіти), допомога в організації методичної роботи кафедри.

Результатом виконаних завдань з третього модуля є написання сценарію, створення відеороликів, проведення віртуальних та очних екскурсій, творчих вечорів, зустрічей для студентів закладу, де проходять педагогічну практику.

Звітним компонентом четвертого модуля – проведення педагогічного експерименту для магістерської роботи; відвідування науково-методичних семінарів кафедри.

Під час проходження практики здійснюється три види контролю: поточний, модульний і підсумковий.

Поточний контроль фіксується у журналі практиканта за кожне заняття, модульний – вимагає перевірку звітної документації; підсумковий – виставляється після захисту результатів усієї педагогічної діяльності, що здійснювалася під час практики.

Отже, педагогічна практика в системі професійної підготовки магістра освітньої професійної програми 014 Середня освіта зі спеціальності 014.01 «Українська мова і література» відіграє важливу роль. У процесі її проходження удосконалюються, поглиблюються, закріплюються теоретичні

знання, розвивається педагогічне та критичне мислення, професійна комунікація, творча і креативна активність у майбутніх викладачів-словесників.

Список використаних джерел

1. Білоконний С. П. Організація керівництва педагогічною практикою – важлива умова формування рефлексивних умінь майбутнього вчителя. Вісник Черкаського національного університету: збірник наукових статей. Черкаси, 2008. № 142. С. 5-8.

2. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту».

3. Каплун І.Г., Терещук Г.В. Положення про організацію та проведення практик. Тернопіль, 2017. 20 с.